

Izvestja muzejskega društva prinašajo v svojem 2. sešitku to-le vsebino: *Ÿ. Pečnik* popisuje izkopine na Gori pod cerkvijo Sv. Magdalene pri Šmariji, kar se jih je našlo v zadnjih dveh mesecih; *S. Rutar* objavlja novo zbirko jako lepilih besed za nemško-slovensko starinoslovsko terminologijo; *Ÿ. Scheinigg* nadaljuje razpravo o slovenskih osebnih imenih v starih listinah; *A. Koblar* spopolnjuje članek prof. J. Vrhovca o zgodovini pošte na Kraunjskem (glej »Ljublj. Zvon« 1888.) in razglša potem drobtine iz furlanskih arhivov; končno pa *S. Robič* opisuje 45 vrst kraunjskih listnatih mahov. V »Malih zapiskih« čitamo poročilo iz Italije o starinoslovski in zgodovinski značnosti v Rimu (*S. Rutar*), članič o stolpu ljubljanskega Gradú (*A. Koblar*) in beležke: »Kraunjski del ljubljanske škofije leta 1605.«, »Darovanje sveč v ljubljanski stolnici leta 1597.«, »Slovstvo o domoznanstvu slovenskih dežel«, »Ptiči v tivolskem gozdu pri Ljubljani« in »Starinske najdbe pri mestu Kranji«. Napósled priobčujejo »Izvestja« darove dežel-nemu muzeju leta 1893. ter zapisnik knjig in časopisov, kar so jih poslala zvezna društva od dné 21. junija 1892. do dné 23. januarja 1893. leta. — Vsem prijateljem domo-znanstva priporočamo »Izvestja muzejskega društva« kar najtopleje. *A. Kaspret.*

Postojna, sloveča postojnska jama in njena okolica. Pomnožena izdaja s črtežem in dvaindvajsetimi podobami jame, Postojne in njene okolice. Po raznih virih spisal *Ÿ. B. Postojna*. Tiskal in založil Rihard Šeber. 1893. Str. 62. Cena 25 kr. — Knjižico je treba pohvaliti zaradi lične zunanosti in vrlo pogojenih slik; opisovanje je točno in zanesljivo, tako da bode delce prijalo vsakomur, kdor si ogleda postojnsko jamo. V jezikovnem in stilistiškem oziru pa bi potrebovala knjižica uprav korenitih poprav.

Grammatica della lingua slovena. Knjigarna Patronato v Vidmu naznanja, da je izdala italijansko-slovensko slovnico, katero je po tretji izdaji dr. Sketove nemško-slovenske slovnice priredil prof. *dr. Jožef Loschi*. Knjiga obseza 490 strani v mali osmerki ter ima na konci slovensko italijanski in italijansko-slovenski slovar. Vezan izvod veljá štiri lire. Naročila vzprejema Libreria Patronato, via della Posta, 15, Udine.

Koncert »Glasbene Matice«. (Konec.) »Stabat Mater« obseza deset samostojnih toček, izmed katerih razodeva vsaka záse moč genija. V kratkem uvodu (H-mol) se glási skozi osem taktov v vsem orkestru le jeden ton, s katerega se vzpenjajo posamični glasovi drug za drugim v oktavah, slikaje veličastno in pretresujočo situvacijo: Kristus visi na križi, in njega mati, potrta od prevelike bolesti, stoji pod križem. Ti posamični kvišku kipeči glasovi v zvezi z izraznim glavnim motivom, ki se polagoma oglašá v celotnem orkestru, izražajo srčno žalost in tožne poglede objokane matere na svojega sina. Glavni motiv (»Stabat Mater«) se stopnjuje od najudanejšega mirnega izraza do najmogočnejšega dramatiškega in srce pretresujočega ff-účinka vsega orkestra. Že sam kromatiški glavni motiv — zakladni kamen, na katerem je postavljena vsa stavba prvega dela — povišuje v značilni svoji plastiki s padajočo zmerjó in izrazovito kromatiko muzikališki izraz bolesti. Kontrapunktiško izvajanje glavnega motiva, široke, v plemenitem klasiškem duhu izvedene modulacije, tematiško barveno slikanje, katero doseza skladatelj, prestavlja motiv iz tožnega, potrtega H-mola v jasni, živejši D-dur, in ritmika, ki se ziblje sedaj mirno in jednostavno, sedaj zopet živahneje in muogovrstneje, končno neprisiljeno tekoča melodika in genijalnost muzikalnih mislij — vsa ta klasiško-temeljita izobraženost in genijalno-velikanska tvorna sila Dvořakova, spojena z vsemi pridobitvami novodobne tehnike v harmoniji in instrumentaciji, vsi ti bistveni znaki Dvořakovega skladanja dičijo že prvo številko njegovega dela. Kontrapunktiški zapletki v uvodu, ožinoma vojeni, v vsakem glasu za dva takta pozneje vstopajoči motivi se izvajajo v pevskem in orkestralnem delu, izraz se stopnjuje v melodiških sekvencah vedno silneje do mogočnega,